

Zprávy MF, částka 4/2018

Stanoviska Ministerstva vnitra ke zvýšení odměn členů okrskových volebních komisí (OVK)

č.j.: MV-96667-2/OV-2018, č.j.: MV-96667-6/OV-2018

Navýšení zvláštní odměny za výkon funkce člena okrskové volební komise

Dne 1. září 2018 nabyla účinnosti vyhláška č. 185/2018 Sb., kterou se mění vyhlášky provádějící volební zákony. Touto vyhláškou došlo k navýšení odměn členům okrskových volebních komisí, a to již s účinností pro volby do zastupitelstev obcí a volby do Senátu, které se budou konat ve dnech 5. a 6. října 2018.

Odměny členů okrskových volebních komisí se oproti dosavadním částkám navyšují následovně:

	dosavadní výše odměny	nová výše odměny	dosavadní příplatek za II. kolo	nový příplatek za II. kolo
člen	1 300,- Kč	1 800,- Kč	200,- Kč	700,- Kč
místopředseda	1 300,- Kč	2 100,- Kč	200,- Kč	1 000,- Kč
zapisovatel	2 000,- Kč	2 100,- Kč	200,- Kč	1 000,- Kč
předseda	2 100,- Kč	2 200,- Kč	200,- Kč	1 000,- Kč

K dalšímu navýšení odměny nově dochází v těchto dvou případech:

- 1) Ve volbách do zastupitelstev obcí se za výkon funkce v okrskové volební komisi v územně členěném statutárním městě a v hlavním městě Praze odměna zvyšuje o dalších **400,- Kč**.
- 2) V případě opakovaného hlasování, o jehož konání rozhodl soud, se odměna členům okrskových volebních komisí zvyšuje o dalších **400,- Kč**.

Stejně jako podle dosavadní právní úpravy i nadále platí, že konají-li se volby v souběhu s jinými volbami (např. volby do zastupitelstev obcí společně s volbami do Senátu) zvyšuje se odměna člena okrskové volební komise o 400,- Kč.

Příklad 1:

Odměna pro řadového člena okrskové volební komise ve volebním okrsku, kde se konají pouze volby do zastupitelstev obcí, činí **1800,- Kč**.

Příklad 2:

Odměna pro řadového člena okrskové volební komise ve volebním okrsku, kde se konají volby do zastupitelstev obcí v souběhu s volbami do Senátu a bude se konat i II. kolo voleb do Senátu, činí:

$$1800 + 400 \text{ (souběh voleb)} + 700 \text{ (II. kolo senátních voleb)} = \mathbf{2900,- Kč.}$$

Příklad 3:

Odměna pro řadového člena okrskové volební komise ve volebním okrsku, kde se konají pouze volby do Senátu a bude se konat i II. kolo voleb do Senátu (jde o obce, kde se pro nedostatek kandidátů nekonají komunální volby, ale spadají do obvodu, kde se v roce 2018 volí senátor), činí:

$$1800 + 700 \text{ (II. kolo senátních voleb)} = \mathbf{2500,- Kč.}$$

Navýšení se vztahuje i na členy zvláštních okrskových volebních komisí vykonávající svou funkci ve volbách, ve kterých lze hlasovat i ze zahraničí (volba prezidenta republiky, volby do Poslanecké sněmovny).

Současně připomínáme pravidla pro krácení odměn. Podle příslušných ustanovení volebních vyhlášek platí, že v případě, kdy se člen okrskové volební komise všech jednání okrskové volební komise nezúčastňuje, obecní úřad celkovou výši odměny poměrně krátí, a to podle evidence o jeho účasti na jednáních okrskové volební komise. Takovýto postup se uplatní mj. i v případě, kdy se člen okrskové volební komise neúčastní třeba jen prvního jednání okrskové volební komise, kde dochází ke složení slibu a k losování předsedy a místopředsedy okrskové volební komise. Důvody neúčasti přitom nejsou rozhodné, ani to, zda účast je omluvená či neomluvená.

Citované ustanovení volebních vyhlášek nevylučuje způsob výplaty odměny přizpůsobit tak, aby bylo zachováno poměrné krácení odměny a zároveň došlo k odstranění výrazných disparit v poskytnuté celkové částce pro jednotlivé členy okrskové volební komise. Takovému postupu krácení pak odpovídá i možnost krácení podle hodin, která umožňuje vzít v potaz i to, jak dlouho okrsková volební komise zasedala, než předala výsledky za svůj volební okrsek.

V případě dvoukolových voleb, kdy se zvláštní odměna členům okrskové volební komise navyšuje o dalších 700 Kč, resp. 1 000 Kč, není možné tento příplatek vnímat odděleně a chápat ho jako samostatnou část odměny pouze za druhé kolo voleb. Stejně jako první a druhé kolo tvoří v celku jedny volby, je příplatek 700 Kč, resp. 1 000 Kč, za druhé kolo pouze součástí celkové odměny za jedny dvoukolové volby. Z uvedeného vyplývá, že pokud by se některý člen okrskové volební komise účastnil pouze druhého kola voleb do Senátu, neznamená to, že by mu náležela pouze částka 700 Kč, resp. 1 000 Kč, ale poměrná část z celé odměny podle času stráveného výkonem funkce v okrskové volební komisi.

V souvislosti s navýšením odměn byla ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí posuzována také otázka účasti na nemocenském pojištění a povinnosti odvodů pojistného na sociální pojištění, která vzniká od částky 2 500 Kč v kalendářním měsíci. Činnost okrskových volebních komisí však spadá pravidelně alespoň do dvou kalendářních měsíců. Je tudíž na místě, aby obecní úřad v takovém případě evidoval odměnu po částech ve dvou kalendářních měsících, přičemž ani v jednom z měsíců nedojde k dosažení částky, která by zakládala povinnost odvodů pojistného na sociální pojištění. K tomu podrobněji stanovisko Ministerstva práce a sociálních věcí na jeho webových stránkách: https://www.mpsv.cz/files/clanky/33960/Informace_o_volebnich_komisi_na_webu.pdf

Doplnění ke stanovisku v souvislosti s navýšením odměn

členů okrskových volebních komisí od 1.9.2018

Na základě četných dotazů obecních úřadů ohledně rozúčtování zvláštní odměny členů okrskových volebních komisí (dále jen „OVK“) do kalendářních měsíců, v nichž trvalo jejich členství v OVK, doplňujeme stanovisko Navýšení zvláštní odměny za výkon funkce člena okrskové volební komise (<http://www.mvcr.cz/clanek/volby-do-zastupitelstev-obci-65656.aspx>) o podrobnější návod k rozúčtování. **S tímto postupem vyslovilo souhlas Ministerstvo práce a sociálních věcí i Ministerstvo financí.**

U většiny členů OVK vzniklo členství v OVK složením slibu na prvním zasedání OVK, které muselo být podle volebního zákona¹⁾ svoláno nejpozději 21 dnů přede dnem voleb, tj. 14. září 2018. U převážné většiny členů OVK tak trvá členství nejméně od 14. září 2018.

Činnost OVK bude ukončena 15. dnem po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí²⁾. Tam, kde se komunální volby konají v souběhu s volbami do Senátu, a senátor nebude zvolen v 1.

kole, bude činnost OVK ukončena až 15. dnem po vyhlášení výsledků 2. kola voleb do Senátu Státní volební komisí³⁾.

Pokud zvláštní odměna člena OVK dosahuje výše alespoň 2 500 Kč, je na místě, aby obecní úřad evidoval odměnu po částech ve dvou kalendářních měsících, přičemž ani v jednom z měsíců nedojde k dosažení částky, která zakládá účast na nemocenském pojištění a povinnost odvodů pojistného na sociální pojištění.

S ohledem na počet dnů trvání členství v OVK v měsíci září a říjnu se pro rozúčtování započitatelného příjmu doporučuje poměr **2 : 3**.

Počet dnů trvání členství v OVK v jednotlivých měsících	Poměr pro rozúčtování započitatelného příjmu
září = minimálně 17 dnů : říjen = 24 - 31 dnů	2 : 3

Příklad:

*Zapisovatel OVK ve volebním okrsku, kde se v souběhu s komunálními volbami budou konat i volby do Senátu ve dvou kolech, má nárok na zvláštní odměnu **3 500 Kč**.*

$$[2\ 100\ (\text{zapisovatel}) + 400\ (\text{souběh voleb}) + 1\ 000\ (2.\ \text{kolo}) = 3\ 500\ \text{Kč}]$$

Při rozúčtování v poměru 2 : 3 připadá na měsíc září započitatelný příjem 1 400 Kč a na měsíc říjen 2 100 Kč.

Ani v jednom měsíci tak nedosáhne započitatelný příjem částky 2 500 Kč a člen OVK není z této činnosti účasten nemocenského pojištění, ze zvláštní odměny se neodvává pojistně na sociální pojištění a obec neoznamuje okresní správě sociálního zabezpečení nástup zaměstnance do zaměstnání.

S ohledem na zdanění zvláštní odměny se současně doporučuje provést rozúčtování do dvou měsíců tak, aby částky byly dělitelné 100.

Příklad:

*Předseda OVK ve volebním okrsku v Praze, kde se konají pouze komunální volby, má nárok na zvláštní odměnu **2 600 Kč**.*

$$[2\ 200\ (\text{předseda}) + 400\ (\text{Praha}) = 2\ 600\ \text{Kč}]$$

Při rozúčtování v poměru 2 : 3 připadá na měsíc září započitatelný příjem 1 040 Kč a na měsíc říjen 1 560 Kč. V tomto případě je tedy na místě rozdělit částku např. na 1 000 Kč (září) a 1 600 Kč (říjen).

Výše uvedené doporučení pro rozúčtování odměny členů OVK nic nemění na dosavadních pravidlech pro krácení odměny podle evidence účasti na jednáních OVK - viz str. 2 stanoviska k Navýšení zvláštní odměny za výkon funkce člena okrskové volební komise (<http://www.mvcr.cz/clanek/volby-do-zastupitelstev-obci-65656.aspx>).

Shora uvedený postup lze shrnout do těchto kroků:

1. Obecní úřad zjistí, jaká odměna by náležela členovi OVK při 100%ní účasti na všech jednáních OVK; v potaz se bere zda:

a) člen zastával v OVK nějakou funkci,

- b) se komunální volby konaly samostatně, nebo v souběhu s volbami do Senátu,
- c) se volby do Senátu konaly ve dvou kolech a
- d) nešlo o komunální volby v územně členěném statutárním městě nebo v Praze.

2. Výši odměny zjištěnou podle bodu 1. obecní úřad případně poměrně zkrátí podle evidence o účasti člena na jednáních OVK.

3. Pokud zvláštní odměna člena OVK dosahuje výše alespoň 2 500 Kč, rozúčtuje obecní úřad odměnu do více kalendářních měsíců (viz výše příklady na rozúčtování odměny do měsíců září a říjen v poměru 2:3).

4. Obecní úřad vyplatí odměnu do 30 dnů po ukončení činnosti OVK⁴⁾; rozúčtování odměny do více měsíců nebrání tomu, aby zvláštní odměna byla členům OVK vyplacena najednou.

Pokud by zvláštní odměna člena OVK dosáhla výše alespoň 2 500 Kč⁵⁾ a byla zúčtována do jednoho kalendářního měsíce, byl by člen OVK v tomto měsíci účasten nemocenského pojištění, z odměny by muselo být odvedeno pojistné na sociální pojištění a obec by oznamovala okresní (Pražské) správě sociálního zabezpečení nástup člena OVK do zaměstnání dnem složení slibu.

Povinnost platit pojistné by měl v takovém případě i zaměstnavatel (obecní úřad). *Směrnice Ministerstva financí o postupu obcí a krajů při financování voleb*⁶⁾ však takový výdaj nezahrnuje mezi náklady spojené s volbami, které lze hradit z prostředků státního rozpočtu určených na volby.

Možnost úhrady tohoto výdaje z dotace ze státního rozpočtu řeší Ministerstvo financí. O svém stanovisku bude územní orgány informovat.

1) §15 odst. 1 písm. e) a §16 odst. 4 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

2) §52 odst. 1 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

3) §77a odst. 1 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

4) §1 odst. 3 vyhlášky č. 59/2002 Sb. a §12 odst. 5 vyhlášky č. 233/2000 Sb.

5) Od 1.1.2019 se částka rozhodného příjmu zvýší z 2 500 Kč na 3 000 Kč.

6) Směrnice Ministerstva financí č.j. MF-62 970/2013/12-1204 ze dne 19. prosince 2013, o postupu obcí a krajů při financování voleb, ve znění směrnice č.j. MF-6629/2018-1203 ze dne 30. srpna

2018.

EPIS